वित्तीय साक्षरता सप्ताह
जून 4 ते 8, 2018

ग्राहकाचे उत्तरदायित्व - अनधिकृत इलेक्ट्रॉनिक बँकिंग व्यवहार

तुमचे बँक खाते किंवा क्रेडिट/डेबिट कार्डामध्ये, एखादा फसवाफसवीचा किंवा अनधिकृत व्यवहार झाला असल्याचे तुम्हाला कधी आढळून आले आहे का ?
घाबरुन जाऊ नका; तुमचे आणि बँकेचे संरक्षण करण्यासाठी खाली दिलेल्या कृती चे अनुसरण करा

1. एखादा अनधिकृत इलेक्ट्रॉनिक बँकिंग व्यवहार आढळून आल्यानंतर, शक्य तेवढ्या लवकर, तुमच्या बँकेला, फोन, एसएमएस किंवा ई-मेलने किंवा तुमच्या बँक शाखेत प्रत्यक्ष जाऊन कळवा. कळविण्यासाठी तुम्ही जेवढा उशीर कराल, तेवढाच तुम्हाला व तुमच्या बँकेला तोटा होण्याचा धोका आहे.
2. तुम्ही केलेल्या तक्रारीची पोच पावती घ्या.
3. तक्रार मिळाल्याच्या तारखेपासून 20 दिवसांच्या कालावधीत तुमच्या तक्रारीचे निवारण केले जाणे आवश्यक आहे.

तुमचे उत्तरदायित्व जाणून घ्या

तुमचे दुर्लक्ष #
- तुम्ही कळवेपर्यंत - तुमची हानी
- तुम्ही कळविल्यानंतर - बँकेची हानी

बँकेचे दुर्लक्ष
- बँकेची हानी

तृतीय पक्षाकडून वचन भंग
- कामकाजाच्या 3 दिवसांच्या आत* - तुमचे कोणतेही उत्तरदायित्व नाही.
- 4 ते 7 कामकाजाचे दिवस* - व्यवहाराची रक्कम, बीएसबीडी खात्यासाठी रु.5,000/- ची कमाल मर्यादा व एसबी खाती/क्रेडिट कार्ड (रु. 5 लाख पर्यंतची मर्यादा असलेले) ह्यांच्यासाठी रु.10,000/- ची कमाल मर्यादा.
- 7 कामकाजाच्या दिवसांपलिकडे* - तुमच्या बँकेच्या धोरणानुसार

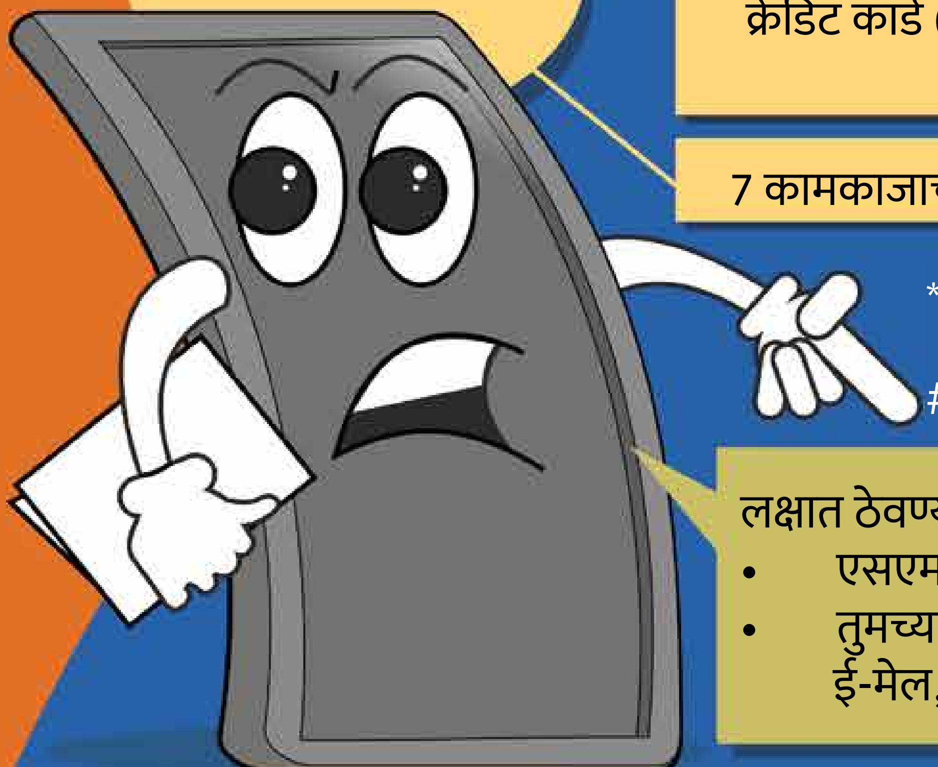

* बँकेला संदेश मिळण्याच्या वेळेपासून कळविण्यापर्यंतचा कालावधी.

पासवर्ड, पिन, ओटीपी इत्यादि शेअर करणे ह्यासारखे.

लक्षात ठेवण्याच्या महत्वाच्या गोष्टी
- एसएमएस व ई-मेल ॲलर्टसाठी पंजीकरण/नोंदणी करा.
- तुमच्या बँकेचा फोन नंबर, टोल फ्री हेल्पलाईन तुमच्या मूळ शाखेचा ई-मेल, पता जाणून घ्या.

वित्तीय साक्षरता - समृध्दीचा मार्ग

तुमची जबाबदारी जाणा

वित्तीय समावेशन व विकास विभाग
भारतीय रिझर्व बँक
www.rbi.org.in